

เวชกรรมความคล้าย รักษาคนเมา 25530511

นพ.บรรจบ ชุณหสวัตติกุล dr.banchob@balavi.com

<http://www.balavi.com>

“คุณหมอค่ะ ช่วยไปดูหน่อย พรรณ เด็กรับใช้ที่บ้านเป็นอะไรก็ไม่รู้ ทูบหน้าอกตัวเองใหญ่เลย”
คุณโสภณาเพื่อนบ้านที่สนิทกันโทร.มาหาผมกลางดึก เพื่อให้ไปช่วยดูเด็กรับใช้ในบ้านของเธอ
ผมเข้าไปบ้านคุณโสภณาโดยไม่ลืมนัดที่จะพกเอากระเป๋าเวชกรรมความคล้ายไปกระทัดรัดซึ่ง
กลายเป็นกระเป๋ารักษาโรคคู่มือคู่มือใจของผมไปด้วย

ผมพอจะเคยเห็นหน้าของพรรณที่เป็นเด็กผู้หญิงรับใช้วัยทีนเองของคุณโสภณาอยู่บ้าง เป็น
เด็กผู้หญิงหน้าตาเกลี้ยงเกลาใสๆ โดยรวมนับว่า ดูดี แบบว่าดูไม่ออกกว่าจะเป็น เด็กผู้หญิงเขมรที่ขึ้นทะเบียน
ข้ามแดนมาทำงานรับใช้ตามบ้านเลยละ ในใจผมกะไว้ว่า ถ้าเป็นเด็กผู้หญิงมีอาการต็อกชกหัวขึ้นกลางดึก
ผมน่าจะนึกถึงอาการที่น่าจะนึกถึงอาการทางจิตใจประการใดประการหนึ่ง คือ:

หนึ่งคือ อาการหายใจมากเกินไป (hyperventilation syndrome) กลุ่มอาการนี้ผู้ป่วยจะหอบหายใจถี่ๆ
จนร่างกายเสียความเป็นกรดต่าง ทำให้แคลเซียมในเลือดเปลี่ยนไปอยู่ในสภาพที่ร่างกายใช้ออกฤทธิ์ของ
แคลเซียมในเลือดไม่ได้ จึงเกิดตะคริวขึ้น ผู้ป่วยจะมีอาการมือจับ ซึ่งเมื่อเห็นวินิจฉัยได้ทันที วิธีรักษาคือ
ให้ใช้ถุงกระดาษครอบจมูก ตักพักกรดต่างในร่างกายจะคืนสภาพ แล้วอาการก็จะหายเป็นปกติ

สองคือ อาการฮิสทีเรีย ซึ่งแสดงอาการแปลกๆ โดยแกล้งชักให้คล้ายกับคนหมดสติ โดยจิตใต้
สำนึกต้องการเรียกร้องความสนใจทางเพศ แล้วแสดงออกด้วยการชักเกร็ง ทำตัวให้เหมือนกับคนที่หมดสติ
แต่ที่แท้ไม่หมดสติ เป็นการเสแสร้งจากจิตใต้สำนึก อาการนี้วินิจฉัยง่าย โดยจะเห็นเปลือกตาที่หลับอยู่
แบบแกล้งหลับ มีอาการสั่นระริกที่เปลือกตา แบบไม่ใช่หมดสติจริงๆ วินิจฉัยได้ง่ายมาก โดยจับมือของ
ผู้ป่วยวางใส่หน้าของเธอเอง ซึ่งถ้าเป็นคนหมดสติ มือจะกระแทกใส่หน้าของตัวเองอย่างแรง แต่ถ้าคน
แกล้งทำมือที่ถูกจับโยนใส่หน้า จะยังเอาไว้ ไม่ยอมให้มือกระแทกใบหน้าของตัวเอง

ทั้งสองอาการนี้ มีวิธีการจัดการโดยเฉพาะของตัวเอง รวมทั้งทางโสมมิโอพาธิส์ด้วย

แต่เมื่อมาเห็นอาการของพรรณ มันก็พลิกสื่อการวินิจฉัยของผมที่มีอยู่ในใจจนหมด เพราะอาการ
ของเธอไม่เหมือนกับสองอย่างแรกที่ผมคาดว่าจะเป็น เธอมีอาการหลับตา ครั้งหลับครั้งตื่น แล้วใช้มือ
ทุบหน้าอกตัวเองอย่างรุนแรงมาก ทูบเป็นพักๆจนหน้าอกแดงเข้าไปหมด

“เป็นอย่างนี้มานานเท่าไรแล้ว” ผมถาม

“เกือบครึ่งชั่วโมงแล้วค่ะ” วินดา เด็กรับใช้อีกคนหนึ่งบอก

“มีเหตุการณ์อะไรก่อนที่จะเกิดอาการนี้ มีเรื่องอะไรที่ทำให้พรรณไม่สบายใจหรือเปล่า”

ผมยังนึกถึงอาการฮิสทีเรีย ซึ่งผู้ป่วยมักจะมีเหตุที่ไม่สบายใจมาก่อน เช่นทะเลาะกับแฟน ถูก
กล่าวหาให้สะเทือนใจอย่างแรง ได้ข่าวร้ายจากทางบ้าน หรืออื่นๆ

“ไม่...ไม่มีอะไรนี่ค่ะ” วินดาตอบ มีอาการอีกอีก

“พูดจริงๆนะ หมอจะได้รักษาถูก” ผมซัก “เธอเคยเป็นอย่างนี้มาหรือเปล่า”

“เออ...เคย...เคยค่ะ เมื่อตอนอยู่บ้าน” วินดาซึ่งเป็นคนบ้านเดียวกันจากเขมรบอก “เมื่อก่อนเคยเป็น เวลาดื่มเหล้า หรือกินกาแฟ”

“อ้อ แล้วทีอยู่นี้ล่ะ” ผมซักต่อ

“เออ...ทีอยู่นี้...ทีอยู่นี้เรอกินเบียร์ไปหน่อยนึงค่ะ” วินดาจำเป็นต้องสารภาพออกมา ชายตามอง คุณโสภณาเจ้านายตัวเองด้วยความเกรงใจ “คือ วันเนี่ยเป็นวันเกิดของพรรค เราเลยแอบเอาเบียร์มากินกันที่ห้อง”

เป็นว่า พรรคมีอาการนี้ด้วยฤทธิ์เมานั่นเอง ทีนี้จะแก้อย่างไร? แบบนี้ถ้านำส่งโรงพยาบาลก็จะถูกฉีดแวนิลีนซึ่งเป็นยากดประสาท เป็นยากครอบจักรวาลเวลาที่ใครมีอาการทางประสาทอย่างรุนแรง รวมไปถึงถึงคนเมาด้วย ซึ่งอาจรวมกับการฉีดกลูโคสเข้าเส้นเลือดคำด้วย

ทีนี้ โสมิโอฟาซีจะช่วยอะไรได้บ้าง? เรื่องนี้อยู่เหนือสิ่งที่ผมเรียนรู้มาจากในหลักสูตร แต่นักโสมิโอฟาซีก็มีหนทางออกที่ไม่ยากนัก คือเรามีตำราให้เปิดตามอาการแล้วในตำราจะบอกสารบำบัดให้เสร็จในตัว แต่ต้องรู้ประการหนึ่งว่าวิชาโสมิโอฟาซีไม่ใช่จะกำหนดไว้สารบำบัดรักษาแบบตายตัวเหมือนการแพทย์แบบแผน เช่น การแพทย์แบบแผนบอกว่า อาการไข้รักษาด้วยพาราเซตามอล ไม่ว่าใครจะปวดหัวจากสาเหตุอะไร ก็ใช้พาราเซตามอลตะพิดตะพือไป แต่โสมิโอฟาซีสำหรับอาการไข้ ต้องดูภาวะแวดล้อมอีกบางประการ แล้วได้สารบำบัดที่ไม่เหมือนกัน เช่น:

เด็กคนหนึ่งนั่งรถกับคุณแม่ไปเห็นอุบัติเหตุมอเตอร์ไซค์ถูกรถชนล้มกลางถนน เลือดคนอง รุ่งขึ้นน้องคนนี้ก็ไข้ ต้องเลือกใช้สารชื่อ อะโกไมต์ (Acomite)

เด็กคนที่สอง ไปว่ายน้ำมา หัวเปียก แล้วเกิดไข้ขึ้นพร้อมอาการหวัดน้ำมูกไหล สารบำบัดอาจจะเป็น รัสต็อกซ์ (Rhus tox) หรือ อะเซนิกุม (Arsenicum)

เด็กคนที่สาม ไปทำฟันมาเมื่อวานเย็น เด็กตื่นต่อสู้อุตสุด แม่ต้องช่วยกันกับหมอ จับมือขึงพืด คืบนั้นกลับไข้ก็มีไข้ขึ้น สารบำบัดที่ควรเลือกใช้คือ คาโมมิลลา (Chamomilla)

จะรู้ว่าเป็นตัวไหน นอกจากความรู้ที่ได้จากการอบรมแล้ว ก็อาศัยเปิดตำราโดยเปิดไปที่ข้อมูลว่าด้วยไข้ แล้วใส่อาการร่วมเข้าไป จึงจะได้ตัวสารบำบัดที่ถูกต้องออกมา จะให้ไวกว่านั้นก็อาศัยความชำนาญที่เจอผู้ป่วยแต่ละรายบ่อยๆนั่นแหละ ในภายหลังวงการโสมิโอฟาซีก็พัฒนาจากตำราที่ใช้เปิด กลายเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้แพทย์โสมิโอฟาซีเปิดเข้าไปเลือกได้ถนัดชัดเจนกว่า เพราะบางทีต้องใส่อาการร่วมเข้าไปนับสิบรายการ

ผมจำเป็นต้องข้ามกลับมาบ้าน เพื่อเปิดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เปิดคำว่า Mind คือจิตใจ แล้วใส่คำว่า alcoholism คือ *เมาเหล้า* ปรากฏว่ามีสารบำบัดที่แนะนำไว้ถึง 164 ตัว ทำไงจะเลือกได้ตัวที่ตรงที่สุด

ก็เปิดคลิกต่อไป คำว่า acute คือ *เฉียบพลัน* แล้วเปิดคลิกต่อไปอีก คำว่า excitement; during แปลว่า *กระวนกระวายขณะเมาเหล้า* ปรากฏว่าได้สารบำบัด 2 ตัว ซึ่งมีตัวที่ตำราให้คะแนนไว้นักแน่นคือ สะตราโมเนียม (Stramonium)

เพื่อยืนยันว่าเจ้าสารตัวนี้ใช่แน่ เราอาจจะเปิดคุณสมบัติของเจ้าสารตัวนี้ในตำราเภสัช (material medica) ได้ ซึ่งก็จะบอกคุณสมบัติของสารตัวนี้ไว้ว่า:

อาการทางจิตใจคือ พุดมาก หัวเราะ ร้องเพลง สบตสาบาน สวดมนต์ มองเห็นผี ได้ยินเสียงแปลกๆ พุดกับผี อารมณ์เปลี่ยนจากดีใจเป็นเสียใจ กิริยารุนแรง รู้สึกกับตัวเองแปลกๆเช่น ตัวเองสูงมาก ตัวเองแยกเป็นสองร่าง หลงใหลเรื่องไสยศาสตร์ หรือศรัทธาศาสนาอย่างแรงกล้า ไม่กล้าอยู่คนเดียว กลัวมืด ต้องเปิดไฟทั้งคืน ตื่นกลัวเมื่อเห็นน้ำที่เป็นประกาย จิตหลง

อาการทางแขนขาได้แก่ การเคลื่อนไหวแขนขาต่างๆเป็นจังหวะ ชัก มือกำ เคลื่อนไหวกระดูก

ถ้าใครได้รู้จักหน้าค่าตาของสะตราโมเนียม ก็คือ ลำโพง นั่นเอง ซึ่งชาวบ้านเรารู้จักฤทธิ์ของมันว่า ขึ้นคนดึกกินเข้าไปก็จะมีอาการเหมือนผีบ้า ดังนั้นวิชาโสมิโอบาธิยี่ใช้หนามขอกเอาหนามบ่ง จึงใช้สะตราโมเนียมรักษาอาการเมาอะละวาดนั่นเอง

ฤทธิ์ของสะตราโมเนียมคล้ายกับอาการของพรรณคือ อารมณ์เปลี่ยนแปลง และเคลื่อนไหวแขนขาต่างๆ อย่างรุนแรง ถึงขนาดตีอกตัวเอง ผมเลือกใช้สารตัวนี้ เอา 1 เม็ด ละลายน้ำ 1 ขวดเล็กๆ กระแทกใส่ฝ่ามือแรงๆให้ละลาย แล้วให้ดื่ม 1 ฝา คูอาการ เมื่อเห็นว่ายังคงมีอาการอยู่ จึงให้ดื่มอีก 1 ฝาใน 15 นาทีต่อมา อาการก็สงบ นอนหลับไปเฉยๆ ฝ่าอีกสัก 15 นาทีก็กลับมีอาการเล็กน้อย จึงซ้าอีก 1 ฝา ก็เป็นอันว่า เอนอนสงบ หลับไปเป็นนาน จนผมเองซ้ก็จะง่วง จึงขอตัวกลับบ้านตัวเอง

เป็นอันว่าผมได้ประสบการณ์รักษาเมาเหล่าอะละวาดด้วยเวชกรรมความคล้าย